

De ontvangsten: algemene voorstelling

Gemeenten halen hun werkingsmiddelen uit jaarlijkse ontvangsten zoals belastingontvangsten, dotaties uit het Gemeentefonds, werkingssubsidies enz. Ze stellen de gemeente in staat lopende uitgaven zoals personeelskosten, werkingskosten, individuele hulpverlening, financiële lasten e.a. te dekken.

De ontvangsten kunnen in verschillende groepen worden ingedeeld.

Typische exploitatieontvangsten zijn:

De operationele ontvangsten (97,8%) bestaan uit:

- ontvangsten uit de werking van de gemeente, meer bepaald alle ontvangsten die voortvloeien uit gemeente-eigendom zoals inkomgeld, huuropbrengst, verhuur van materiaal e.d. en uit diensten die de gemeente verleent zoals opzoekingen in de bevolkingsregisters, een aansluiting op het rioleringsnet enz.
- fiscale ontvangsten (afkomstig van gezinnen en bedrijven) en boetes
- algemene en specifieke werkingssubsidies (overdrachten afkomstig van Vlaanderen of van een federale overheidsdienst)
- recuperatie van individuele hulpverlening (door OCMW)
- andere operationele ontvangsten zoals de meerwaarde bij de verkoop van vaste activa zoals terreinen en gebouwen

De financiële ontvangsten (2,2%) bestaan uit:

- ontvangsten uit financiële vaste activa, zoals winstdeelnemingen van autonome gemeente-bedrijven of intercommunales
- andere financiële ontvangsten zoals interesten

Daarnaast zijn er ook **investeringsontvangsten** die verband houden met de verkoop van vaste activa en met subsidies voor investeringsprojecten.

Tot slot zijn er ook **financieringsontvangsten** waarmee voornamelijk de opname van leningen en leasings wordt bedoeld.

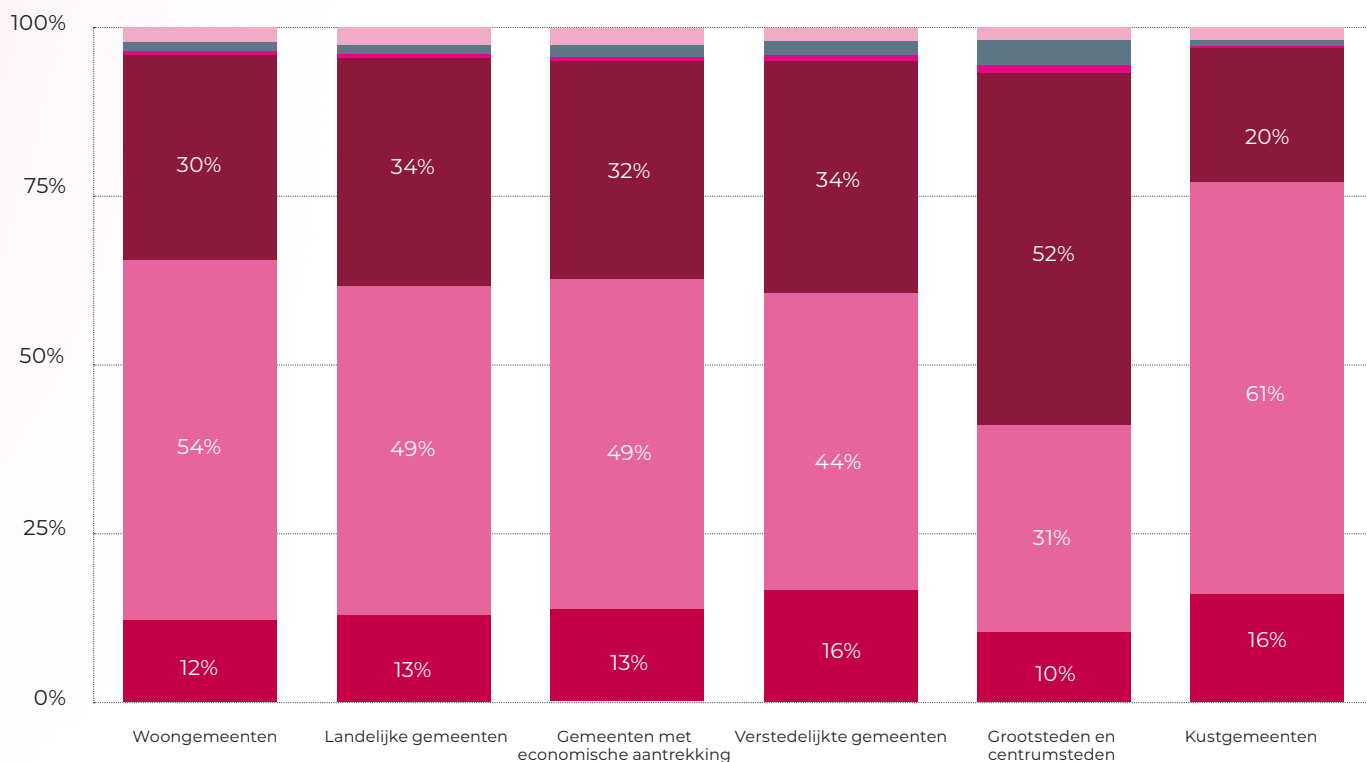
Enkele cijfers

- De **exploitatieontvangsten** in het meerjarenplan belopen voor 2024 15,7 miljard euro, wat overeenkomt met 2.312 euro per inwoner.
- Het niveau ervan verschilt naargelang van het type gemeente. Zo komen de ontvangsten in grote en regionale steden uit op gemiddeld 3.468 euro per inwoner, de kustgemeenten overtreffen dit gemiddelde nog met een bedrag van 3.625 euro per inwoner, terwijl de overige types van gemeenten rond 1.871 euro per inwoner blijven.
- Meer dan 80% van de exploitatieontvangsten bestaat uit algemene financieringsbronnen (fiscale ontvangsten en algemene werkingssubsidies), d.w.z. dat ze niet bij een specifiek beleidsdomein kunnen worden ondergebracht.
- Het aandeel van de belastingontvangsten (belastingen en boetes) is 43% van de totale exploitatieontvangsten en dat is net iets hoger dan de ontvangsten uit werkingssubsidies (39,5%).
- Met 83,9% van de totale belastinginkomsten zijn de aanvullende belastingen op de personenbelasting en op de onroerende voorheffing de grootste bron van inkomsten voor de gemeenten.

- In de grootsteden en centrumsteden is het aandeel van de belastingontvangsten in de gewone begroting kleiner dan 50%, in tegenstelling tot de andere clusters van gemeenten (zie grafiek). Daartegenover staat dat de regionale en grote steden een groter aandeel krijgen uit de algemene werkingssubsidies zoals het Gemeentefonds (zie fiche 17).

- Naast 15,7 miljard euro exploitatieontvangsten noteren gemeentebesturen in het meerjarenplan voor 2024 1,4 miljard euro aan **investeringsontvangsten** en 2,5 miljard euro aan **financieringsontvangsten**, wat overeenkomt met respectievelijk 199 en 369 euro per inwoner.

Structuur van de exploitatieontvangsten per clustergroep van gemeenten – 2024 (in % van de totale ontvangsten)

- FINANCIËLE OPBRENGSTEN
- ANDERE OPERATIONELE ONTVANGSTEN
- RECUPERATIE INDIVIDUELE HULPVERLENING
- WERKINGSSUBSIDIES
- FISCALE ONTVANGSTEN EN BOETES
- ONTVANGSTEN UIT WERKING